

AAT-001-001281

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) CBCS) Examination

April / May – 2016

Sociology : Paper - IV

(An Introduction of Indian Social Institution)

(Elective - 1) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001281

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન નં. 1 MCQ ના જવાબ ઉત્તરવહીમા જ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નના જવાબ આપો.

વિભાગ - 1

1 MCQ :

20

- (1) કર્મવાદ, એકેશ્વરવાદ વગેરે કઈ સંસ્થાની વિચારસરણી છે ?
(A) ધર્મ (B) જ્ઞાતિ
(C) શિક્ષણ (D) રાજ્ય
- (2) જ્ઞાતિ કેવા પ્રકારનો દરજ્જો છે ?
(A) અર્પિત (B) મેળવેલો
(C) પ્રાપ્ત (D) જીતેલો
- (3) હિન્દુ સમાજમાં લગ્ન સંસ્કાર શા માટે અનિવાર્ય ગણવામાં આવે છે ?
(A) શિક્ષણ માટે (B) દેહ શુદ્ધિ માટે
(C) વ્યવસાય માટે (D) રસોઈ માટે
- (4) નામ્બુદ્રી કુટુંબમાં મિલકતનો વારસો કોને મળે છે ?
(A) મોટી પુત્રી (B) મોટો પુત્ર
(C) નાનો પુત્ર (D) નાની પુત્રી

- (5) જ્ઞાતિનું સભ્યપદ કઈ રીતે મળે છે ?
- (A) શિક્ષણ દ્વારા (B) કાયદા દ્વારા
- (C) જન્મ દ્વારા (D) સ્વપ્રયત્નથી
- (6) ગારો આદિવાસીની વસ્તી કયા રાજ્યમાં વધુ છે ?
- (A) પંજાબ (B) કર્ણાટક
- (C) આસામ (D) ગુજરાત
- (7) લગ્ન સમયે થતી લેવડદેવડને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (A) પ્રથા (B) વહેવાર
- (C) કિંમત (D) દહેજ
- (8) હિન્દુ ધર્મમાં યજ્ઞોનું મહત્ત્વ શા માટે રહેલું છે ?
- (A) ઉત્સવ (B) આર્થિક કલ્યાણ
- (C) ધાર્મિક કલ્યાણ (D) માનવ કલ્યાણ
- (9) જૈન ધર્મનો મૂળભૂત સિદ્ધાંત કયો છે ?
- (A) અહિંસા (B) સેવા
- (C) કથા (D) પ્રચાર
- (10) ખ્રિસ્તી ધર્મનો પવિત્ર ગ્રંથ કયો છે ?
- (A) કુરાન (B) બાઈબલ
- (C) ગુરુગ્રંથ (D) પુરાણ
- (11) છૂટાછેડાથી કુટુંબમાં કઈ પરિસ્થિતિ સર્જાય છે ?
- (A) વિધુર (B) વિધવા
- (C) ભગ્નકુટુંબ (D) સ્થળાંતર

(12) ભારતીય સમાજમાં કયા સ્વરૂપનાં લગ્નનું પ્રાધાન્ય છે ?

(A) સ્વ-પસંદગી	(B) આંતર-જ્ઞાતિ
(C) બાળલગ્ન	(D) યોજિત લગ્ન

(13) શાસ્ત્રો અનુસાર લગ્નને કેવું બંધન ગણવામાં આવે છે ?

(A) અતૂટ	(B) કામચલાઉ
(C) મર્યાદિત	(D) કરારી

(14) મહરનું પ્રચલન કયા સમુદાયમાં જોવા મળે છે ?

(A) હિન્દુ	(B) મુસ્લિમ
(C) ખ્રિસ્તી	(D) શીખ

(15) જીવ જ્યાં સુધી સંચારમાં રહે છે ત્યાં સુધી તેને કોનું બંધન રહે છે ?

(A) પતિનું	(B) ધર્મનું
(C) કર્મનું	(D) પત્નીનું

(16) ભારતનાં બંધારણમાં કઈ નીતિ અપનાવવામાં આવી ?

(A) સાંપ્રદાયિક	(B) જાતિભેદ
(C) ધર્મભેદ	(D) બિનસાંપ્રદાયિક

(17) મૃત્યુ પછી સ્વર્ગમાં સુખદ અસ્તિત્વરૂપે રહેવું એટલે શું ?

(A) સ્વર્ગસ્થ થવું	(B) પુનઃજન્મ
(C) મૃત્યુમાર્ગ	(D) મોક્ષ પ્રાપ્તિ

(18) ધર્મનું મુખ્ય વિકાર્ય કયું છે ?

(A) ધાર્મિક જૂથ વચ્ચે સેવા	(B) ધાર્મિક સંગઠન
(C) ધાર્મિક જૂથ વચ્ચે સંઘર્ષ	(D) ધાર્મિક એકતા

(19) નામ્બુદ્રી સંયુક્ત કુટુંબ _____ તરીકે ઓળખાય છે.

(A) લોમ

(B) ઈલોમ

(C) નાયર

(D) તરવાડ

(20) સ્પેન્સરના મતે મૃત્યુનાં ભયમાંથી _____ ની ઉત્પત્તિ થઈ છે.

(A) રાજ્ય

(B) પ્રેમ

(C) લાગણી

(D) મોહ

વિભાગ - 2

2 સંસ્થાનો અર્થ આપી તેની ખાસિયતો સમજાવો. 10

અથવા

2 ‘ખાસી’ માતૃસત્તાક કુટુંબની ખાસિયતો જણાવો. 10

3 સંયુક્ત કુટુંબનો અર્થ આપી તેનાં લક્ષણો સમજાવો. 10

અથવા

3 લગ્નનો અર્થ આપી બહિર્લગ્ન સમજાવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

(1) ‘ગારો’ માતૃસત્તાક કુટુંબ

(2) ધર્મનાં લક્ષણો.

(અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

(1) છૂટાછેડાની વિપરીત અસર

(2) જૈન ધર્મની માન્યતાઓ.

5 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 14

(1) હિન્દુ લગ્નનાં ઉદ્દેશ્યો જણાવો.

(2) નામ્બુદ્રિ ઈલોમ સમજાવો.

(3) હિન્દુ ધર્મની માન્યતાઓ

(4) વિભક્ત કુટુંબનાં લક્ષણો વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Q. 1 M.C.Q. give the answer in answer book.
- (2) Give the answers of each questions.

SECTION - I

1 M.C.Q. : 20

- (1) Karmaism, oneness of God etc. are ideology of which institution ?
(A) Religion (B) Caste
(C) Education (D) State
- (2) Which type of status the caste is ?
(A) Ascribed (B) Acquired
(C) Received (D) Winner
- (3) Why marriage sacrament compulsory in Hindu Society ?
(A) For education
(B) For physical cleanliness
(C) For occupation
(D) For cooking
- (4) Who get the property heritage in Nambudri family ?
(A) Elder daughter (B) Elder son
(C) Younger son (D) Younger daughter
- (5) How decided membership of caste ?
(A) Through education (B) Through law
(C) Through birth (D) Through self try
- (6) In which state is the most population of Garo Adivasi ?
(A) Punjab (B) Karnataka
(C) Assam (D) Gujarat

- (7) What is the exchange at the time of Marriage called ?
(A) Tradition (B) Relation
(C) Price (cost) (D) Dowry
- (8) Why there is an importance of Yagna in Hindu religion ?
(A) Festival
(B) Economic Welfare
(C) Religion Welfare
(D) Human Welfare
- (9) Which is the main principle of Jainism ?
(A) Nonviolent (B) Service
(C) Katha (D) Propaganda
- (10) Which is the holy book of Christianity ?
(A) Quran (B) Bible
(C) Gurugranth (D) Puran
- (11) Which situation gets created out of (from) divorce ?
(A) Widower (B) Widow
(C) Broken family (D) Immigration
- (12) Which form of marriage has priority in Indian society ?
(A) Self choice
(B) Inter caste
(C) Child Marriage
(D) Organized Marriage
- (13) According to ethics which type of relation the marriage is ?
(A) Unbreakable (B) Temporary
(C) Limited (D) Contract

- (14) In which community we find the tradition of “Meher” ?
(A) Hindu (B) Muslim
(C) Christian (D) Sikh
- (15) “Till life remains on earth” which bondage it has ?
(A) Husband (B) Religion
(C) Karma (D) Wife
- (16) Which policy is accepted in Indian Constitution ?
(A) Communal
(B) Caste discrimination
(C) Religious discrimination
(D) Secular
- (17) What is the meaning of “To live happily in heaven after death” ?
(A) Go to heaven (B) Re-birth
(C) Death (D) Deliverance
- (18) What is the main dysfunction of religion ?
(A) Service among religious groups
(B) Religious organization
(C) Conflict among religious groups
(D) Religious unity
- (19) Nambudri United Family is known as _____.
(A) Loma (B) Illom
(C) Nayar (D) Tarvada
- (20) According to Spenser..... is born from the fear of death.
(A) State (B) Love
(C) Liking (D) Affection

SECTION - II

2 Give the meaning of Institution. Explain its characteristics. **10**

OR

2 State the characteristics of Khasi matriarchal family. **10**

3 Give the meaning of Joint family. Explain its characteristics. **10**

OR

3 Give the meaning of Marriage. Explain the exogamy. **10**

4 (a) Write the short note : (any **one**) **8**

(1) Garo Maternal family

(2) Characteristics of Religion.

(b) Write short note : (any **one**) **8**

(1) Contradictory effects of divorce

(2) Beliefs of Jain religion.

5 Write the answers in short : (any **two**) **14**

(1) Explain the aims of Hindu Marriage

(2) Explain the Nambundri Illom

(3) Beliefs of Hindu religion

(4) Describe the characteristics of Nuclear family.
